

Posudek na bakalářskou práci

- školitelský posudek
 x oponentský posudek

Jméno posuzovatele:

Mgr. Dana Ježová

Datum:

5.6.2013

Autor:

Barbora Žampachová

Název práce:

Opakovatelnost behaviorálních testů osobnosti.

Repeatability of behavioural measures of personality.

Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel).

x Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.

Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)

Předložená bakalářská práce si klade za cíl:

1) Představit koncept personality.

2) Zjistit, která vybraná chování související s personalitou se vyznačují nejvyšší opakovatelností a stanovit, jaké další faktory mohou celkovou opakovatelnost ovlivnit.

3) Charakterizovat pojem opakovatelnost, zhodnotit její význam a stručně popsat metody jejího výpočtu.

4) Provést zjednodušenou metaanalýzu opakovatelnosti vybraných chování a vyvodit, zda je tato veličina vhodným nástrojem pro měření konzistence chování v čase.

Struktura (členění) práce:

Práce má rozsah 35 stran a je členěna celkem do 6 kapitol, kterým předchází jejich seznam a abstrakt v českém i anglickém jazyce. **Kapitola 1. – Úvod** je stručným představením pojmů personality a opakovatelnosti. Dále jsou v této kapitole stanoveny základní cíle a pracovní hypotézy. **Kapitola 2. – Co je personalita** se zabývá stručným shrnutím dosavadních poznatků o podstatě tohoto jevu a výčtem základních dimenzí chování, které se pro výzkum personality používají. **Kapitola 3. – Opakovatelnost** uvádí do problematiky opakovatelnosti, jejího výpočtu a významu. **Kapitola 4. – Opakovatelnost vybraných druhů chování** je členěna do dvou hlavních podkapitol, které obsahují jednak metody zkoumání opakovatelnosti a dále také podrobnější popis vybraných druhů chování, které autorka následně použila v **kapitole 5. – Analýza opakovatelnosti**, kde se pokusila o vlastní zjednodušenou metaanalýzu dat dostupných z literatury. Součástí této kapitoly je také podkapitola 5.3 Diskuse, ve které autorka interpretuje a porovnává vlastní výsledky s dostupnou literaturou. V **Kapitole 6. – Závěr** stručně shrnuje poznatky vyplývající jak z literární rešerše, tak i z vlastního výzkumu. Součástí práce je velmi rozsáhlý seznam použité literatury, který obsahuje celkem 149 citací, z čehož 106 literárních zdrojů bylo použito také pro účely vlastní metaanalýzy.

Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány?

Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?

Veškeré literární zdroje jsou v práci citovány správně a relevantně. Zachován je také jednotný styl pro seznam citované literatury.

Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?

Práce obsahuje vlastní výsledky. Dle mého názoru jsou tyto výsledky získány, vyhodnoceny a interpretovány adekvátním způsobem.

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Formální stránka práce je víceméně v pořádku bez většího množství chyb a překlepů. Občas v textu postrádám ucelenou formu citované literatury, zvláště v případě, kde je uváděno více citací za sebou, které ještě navíc zmiňují taxony, kterými se práce zabývá (týká se použití závorek, kurzívy a českých názvů taxonů např. na straně 15, 16). Občas se vyskytly drobné chyby v latinských názvech str. 16 *Taneiopygia guttata* má být *Taeniopygia* nebo str. 18 místo *Cyanistes caeruleus* je uvedeno *Cyanistes caerelus*; avšak autor a rok vydání publikace je uveden vždy správně. V textu bych pak uvítala odkaz na obrázek 1 v místě, kdy se o něm prvně hovoří, popřípadě u obrázku 1 také vysvětlení, co značí zvýrazněná hodnota 0,37 na ose y.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Předložená bakalářská práce si kladla za cíl zjistit, která chování související s personalitou se vyznačují nejvyšší opakovatelností, vyhledat příslušné studie, které se opakovatelností zabývají, a chování rozdělit podle os personality do pěti základních kategorií (boldness, explorace, agrese, aktivita a socialita). Kromě výpočtu hodnot průměrné opakovatelnosti pro jednotlivé osy personality autorka testovala také vliv počtu pseudoreplikací, metody výpočtu, taxonu, osy personality, typu proměnné a časového odstavu mezi opakovaným testováním jedince. Zjistila, že nejvyšší vliv na opakovatelnost má počet pseudoreplikací a metoda výpočtu. Vliv časové prodlevy mezi opakovanými testy nebyl průkazný. Autorka ve své práci potvrdila hypotézu opakovatelnosti těch os personality, které zahrnují chování s největší prioritou a vyžadují okamžitou odpověď (agrese, socialita). Metaanalýza, jakožto jeden z nejsilnějších důkazů věrohodnosti dat, by si dle mého názoru zasloužila více prostoru, než jaký je vymezen pro rozsah bakalářské práce. Celkově ale mohu konstatovat, že se autorka tohoto nelehkého a pro bakalářskou práci nadstandardního úkolu zmocnila obratně a dokáže srozumitelně interpretovat získané výsledky. Výhrady bych však měla především k rešeršní části práce, která by mohla být zpracována komplexněji a uceleněji. Například v popisu pěti základních dimenzí chování, které se objevují při výzkumu personality u zvířat, se autorka v textu věnuje více jen exploraci a agresi, ostatní dimenze chování zmiňuje pouze okrajově nebo téměř vůbec. Také si nejsem zcela jistá, jestli některá chování byla do jednotlivých kategorií správně zařazena a proto budou mé další otázky směřovat přímo k autorce. Přes některé uvedené formální a faktické připomínky hodnotím předloženou bakalářskou práci za zdařilou a plně ji doporučuji k obhajobě a kladnému hodnocení.

Otázky a připomínky oponenta:

1) Na str. 5 se zmiňujete o testování neofobie pomocí tzv. novel object testu, následně však toto chování popisujete jako exploraci a na str. 18 pak konstatujete, že neofobie je na exploraci nezávislá. Zajímalo by mne tedy, jak chápete rozdíl mezi neofobií a explorací nového objektu? Mohla byste uvést příklad testu, který by tyto dva jevy od sebe odlišil?

2) Dále by mne zajímalo, do kterých kategorií, vybraných podle os personality, jste v souvislosti s reakcí na nový objekt zařadila práce Schielzeth et al. 2010 a Herborn et al. 2010? Tímto bych chtěla podotknout, že by nebylo na škodu v práci uvést tabulku, kde by byly veškeré studie, které byly použity pro metaanalýzu rozděleny do příslušných kategorií jako je v Bell et al. 2009.

3) Napadá vás ještě nějaké další vysvětlení vysoké opakovatelnosti exploračního chování $r = 0,5$ (podle Bell et al. 2009) než to, že do analýzy byly zahrnuty pouze 2 studie, které se exploračním chováním zabývají? Vzpomenete si na jednu konkrétní práci, kde vás vysoká hodnota opakovatelnosti také překvapila? Případně, mohly by výsledky spolu nějak souviset?

4) Na str. 21 uvedené výsledky vlivu metody výpočtu a osy personality mají stejnou hodnotu $p = 0,0554$. Nejedná se v tomto případě o nedopatření? Jaké jsou skutečné hodnoty p pro obě proměnné?

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (známka nebude součástí zveřejněných informací)

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě na e-mail: lucie.jurickova@seznam.cz (pro účely zveřejnění na internetu), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu: **katedra zoologie PřFUK, Viničná 7, 128 44 Praha 2**